

**Wijziging van de Telecommunicatiewet en van de Mediawet 2008
(gebruiksbeperking FM en digitale radio-omroep)**

VOORSTEL VAN WET

(18-05-2016)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het in het belang van een integraal beleid voor de commerciële radio wenselijk is om de gebruiksbeperkingen voor de FM en digitale radio-omroep in één wettelijk kader te regelen ;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Telecommunicatiewet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 3.11 komt te luiden:

Artikel 3.11

1. Bij ministeriële regeling kan, in het belang van een optimale verdeling dan wel een doelmatig gebruik van de frequentieruimte, de maximale hoeveelheid frequentieruimte worden vastgesteld die een natuurlijk persoon of een rechtspersoon ten hoogste mag gebruiken of in een verdeling als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, kan verwerven. Daarbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen verschillende categorieën van frequentieruimte en worden bepaald voor welke periode de maximale hoeveelheid frequentieruimte van toepassing is.

2. In het geval er een maximum is vastgesteld zoals bedoeld in het eerste lid, kan bij ministeriële regeling worden bepaald wanneer natuurlijke personen of rechtspersonen voor de toepassing van het eerste lid als één worden aangemerkt voor de vraag of de maximale hoeveelheid frequentieruimte wordt overschreden.

B

In artikel 3.16, tweede lid, onder b, wordt de zinsnede 'bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onder b tot en met f,' vervangen door: bedoeld in artikel 3.10, eerste lid.

C

Artikel 3.18 wordt gewijzigd als volgt:

Het eerste lid, onder f, komt te luiden:

f. verlenging daarvan in strijd zou zijn met de bij of krachtens deze wet, dan wel bij of krachtens artikel 6.23 van de Mediawet 2008, gestelde regels.

D

Artikel 3.19 wordt gewijzigd als volgt:

In het tweede lid, onder b, wordt de zinsnede 'bij of krachtens de artikelen 6.10, 6.11, 6.23 of 6.24 van de Mediawet 2008' vervangen door: bij of krachtens de artikelen 6.10 of 6.23 van de Mediawet 2008.

Artikel II

De Mediawet 2008 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 6.24 van de Mediawet 2008 vervalst.

B

In artikel 6.25 wordt de zinsnede: 'De artikelen 6.23 en 6.24 zijn niet van toepassing op:' vervangen door: Artikel 6.23 is niet van toepassing op:.

Artikel III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

De Minister van Economische Zaken,

Toelichting

1. Algemeen

In het Algemeen Overleg Telecommunicatie van 2 juli 2015 is met de Tweede Kamer gesproken over de toekomst van de vergunningen voor commerciële radio-omroepen die op 31 augustus 2017 aan het eind van hun looptijd komen¹. De Tweede Kamer heeft bij die gelegenheid de regering via een motie gevraagd de vergunningen te verlengen en tevens de gebruiksbeperkingen te verruimen². Bij brief van 1 september 2015 heeft de regering de Tweede Kamer geïnformeerd over de wijze waarop zij omgaat met de wensen van de Kamer³. De Tweede Kamer heeft deze wensen herhaald in een motie die is ingediend tijdens de behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van de Mediawet 2008 in verband met het toekomstbestendig maken van de publieke mediadienst⁴. Gevraagd is om een verruiming van de gebruiksbeperkingen van landelijke radiokavels van maximaal één ongeclausuleerd en één geclausuleerd kavel naar maximaal vier kavels via een ministeriële regeling per 1 januari 2016 te regelen. De motie is conform de wens van de Tweede Kamer uitgevoerd. Hiertoe is een ministeriële regeling van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (De Regeling aanwijzing en gebruik frequentieruimte commerciële radio-omroep 2003) gewijzigd. In deze regeling is bepaald dat in afwijking van artikel 6.24, eerste lid, van de Mediawet 2008, voor de uitzending via de FM-band van landelijke radioprogramma's van eenzelfde commerciële omroepinstelling ten hoogste vier FM-frequenties of samenstellen van FM-frequenties mag worden gebruikt. De wijziging is in werking getreden op 1 januari 2016⁵.

In de brief van 1 december 2015 aan de Tweede Kamer⁶ hebben de Minister van Economische Zaken en de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aangekondigd om na de versnelde wijziging en inwerkingtreding via een ministeriële regeling tevens over te gaan tot een wijziging van de Mediawet 2008 en de Telecommunicatiewet. Het doel hiervan is om de gebruiksbeperkingen voor FM en digitale radio-omroep in één wettelijk kader te regelen, zodat in de toekomst één integraal beleid voor commerciële radio mogelijk wordt. Get op de wens van de Tweede Kamer om de verruiming van de gebruiksbepalingen reeds per 1 januari 2016 van kracht te laten zijn, kon niet direct worden overgegaan tot een wetswijziging. Hier gaat immers meer tijd overheen. Daarom is gekozen voor deze gefaseerde aanpak. De keuze voor integraal frequentiebeleid is reeds neergelegd in de Nota Frequentiebeleid

¹ Kamerstukken II 2014/15, 24095, nr. 390

² Motie Gesthuizen c.s, Kamerstukken II 2014/15, 24095, nr. 285.

³ Kamerstukken II 2014/15, 24095, nr.391.

⁴ Motie Rutte/Mohandis, Kamerstukken 2015/16, 34 264, nr.27.

⁵ Staatscourant 21 december nr. 46434.

⁶ Kamerstukken II 2014/15, 24095, nr. 396.

2005. Hierin is de beleidsmatige afweging neergelegd om aan de gespreide verdeling van bevoegdheden tussen de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Minister van Economische Zaken, voor zover het de gebruiksbeperking van frequentieruimte bestemd voor commerciële radio betreft, een einde te maken en die taken te beleggen bij de Minister van Economische Zaken. Voor de FM geldt, anders dan bij overige technieken, dat de bevoegdheden met betrekking tot het gebruik van frequentieruimte verdeeld zijn over beide ministers.

Artikel 3:11 van de Telecommunicatiewet bevat, evenals artikel 6.24 Mediawet 2008, een grondslag om bij ministeriële regeling een maximum te stellen aan de hoeveelheid frequentiespectrum dat één partij ten hoogste kan verwerven.

Opname van de gebruiksbeperkingen in de Telecommunicatiewet is logisch nu er reeds bij de aanpassing van de Regeling aanwijzing en gebruik frequentieruimte commerciële radio-omroep 2003, uitvoerig is gemotiveerd dat er om mediapolitieke redenen (pluriformiteit en pluraliteit) steeds minder behoefte bestaat aan een stringente toepassing van de betreffende bepaling. Het is om deze reden dat, in lijn met de Nota Frequentiebeleid 2005, de bevoegdheid om een gebruiksbeperking in te stellen aan de maximale hoeveelheid te verwerven en te gebruiken FM-spectrum overgeheveld wordt naar artikel 3.11 van de Telecommunicatiewet. Daarmee kan artikel 6:24 van de Mediawet 2008 vervallen.

Deze overheveling is eveneens ingegeven vanuit de wens om in de toekomst één integraal beleid voor commerciële radio mogelijk te maken. In de Kamerbrief van 26 juni 2015⁷ is aangegeven dat er in de toekomst voor de analoge en digitale etherradio één integraal beleid is en dat de besluiten inzake de commerciële analoge en digitale radio-omroepvergunningen op elkaar afgestemd dienen te zijn. Op dit moment is een dergelijke afstemming nog niet mogelijk. Dit heeft te maken met het feit dat artikel 6:24 van de Mediawet 2008 alleen ziet op analoge FM en niet op digitale etherradio. Dit houdt in dat indien de Minister een eventuele gebruiksbeperking zou willen opleggen voor de digitale vergunningen dit niet mogelijk is op grond van artikel 6.24 van de Mediawet 2008, maar alleen kan worden opgelegd op grond van artikel 3.11 van de Telecommunicatiewet. Omdat deze wettelijke bepalingen verschillen is het nu nog niet mogelijk om gebruiksbeperkingen op te leggen die voor de FM en digitaal inhoudelijk gelijk uitwerken. Zo hanteert de Mediawet 2008 een ander criterium voor het bepalen of er sprake is van (al dan geoorloofde) samenwerkingsverbanden waardoor bepaalde samenwerkingsverbanden bij de analoge vergunningen niet mogelijk zijn en bij digitale DAB+ wel. Ook om deze reden is het wenselijk dat de bevoegdheid om een gebruiksbeperking in te stellen aan de maximale hoeveelheid te verwerven FM-spectrum overgeheveld wordt naar artikel 3.11 van de Telecommunicatiewet

Hiermee wordt recht gedaan aan het vorm geven van een zorgvuldig, transparant, techniekneutraal en toekomstvast radiobeleid. Dit klemmt temeer nu de minister in zijn

⁷ Kamerstukken II 2014/15, 24095, nr. 384

brieven van 26 juni en 1 september 2015⁸ heeft aangegeven dat ook het toekomstige beleid gericht blijft op het bevorderen van de overstap van analoge naar digitale etherradio (DAB+). Dit betekent dat de koppeling tussen de analoge en digitale etherradio ook na 1 september 2017 in stand blijft en de noodzaak van een integraal beleid nog eens wordt benadrukt.

2. Uitvoering en handhaving

Agentschap Telecom (hierna: AT) is belast met het toezicht op het gebruik van frequentieruimte. AT is gevraagd om de onderhavige wijziging van de Tw te toetsen op uitvoerings- en handhavingsaspecten. Volgens AT geeft deze wijziging geen aanleiding tot het maken van specifieke opmerkingen vanuit het oogpunt van uitvoering en toezicht anders dan dat het hanteren van een wettelijk kader voor alle spectrumcaps leidt tot een eenduidig toetsingskader en derhalve de uitvoering en het toezicht dient.

3. Toets inzake bedrijfseffecten en administratieve lasten

Het wetsvoorstel heeft geen gevolgen voor de administratieve lasten.

4. Consultatie

Dit wetsvoorstel is via www.internetconsultatie.nl voorgelegd aan eenieder.
[aanvullen na consultatie]

Artikel 3.11

Dit artikel heeft tot doel om in belang van een doelmatig gebruik van de frequentieruimte een maximale hoeveelheid frequentieruimte vast te stellen die een natuurlijk persoon of rechtspersoon mag gebruiken, of in een verdeling van frequentieruimte mag verwerven. Hierbij is het van belang om op te merken dat dit artikel in het bijzonder ziet op aanbieders van elektronische communicatiediensten die gebruik maken van de frequentieruimte. Onder elektronische communicatiediensten vallen niet alleen mobiele communicatiediensten, maar ook omroepdiensten. Om dit op een goede wijze vorm te geven is een aantal wijzigingen van het huidige artikel 3.11 Tw noodzakelijk.

Allereerst heeft het schrappen van de zinsnede "tenzij artikel 6.24 van de Mediawet 2008 van toepassing is," tot gevolg dat, in het geval van radiofrequenties, er eenzelfde beleid van toepassing is op zowel analoge- als daaraan verbonden digitale radiofrequenties.

⁸ Kamerstukken II 2014/15, 24095, nr. 384 en nr. 391.

Verder wordt door het toevoegen van de laatste zinsnede aan het eerste lid van artikel 3.11 verduidelijkt dat bij het instellen van een gebruiksbeperking ook het geldende onderscheid tussen landelijke commerciële en niet-landelijk commerciële omroepen kan worden gehandhaafd. Dit is van belang omdat het hierdoor mogelijk wordt om gedifferentieerde maatregelen te treffen. De bewuste zinsnede is ontleend aan artikel 6:24 van de Mediawet 2008.

Daarnaast is het toepassingsbereik van artikel 3.11 verruimd naar alle wijzen waarop frequentieruimte op grond van artikel 3.10 kan worden verleend.

In het verleden zijn onder meer bij de IMT-2000-veiling, de 2,6 GHz-veiling en de FM-verdelingen beperkingen opgelegd aan de maximale hoeveelheid te verwerven spectrum. Die beperkingen waren van toepassing op een categorie vergunningen of per specifieke verdeling van frequentieruimte, waarbij ook al rekening gehouden kon worden met reeds aan de aanvrager vergunde frequentieruimte. Deze mogelijkheid blijft voortbestaan met het voorgestelde artikel 3.11 Tw.

Met betrekking tot het tweede lid zijn er nog enkele noodzakelijke aanpassingen doorgevoerd. Zo geeft het huidige artikel 3.11, tweede lid, aan dat rechtspersonen die behoren tot eenzelfde groep als bedoeld in artikel 2:24b BW, zij als één beschouwd moeten worden bij het toepassen van een gebruiksbeperking, voor maximaal te verwerven spectrum. Die bepaling is niet sluitend. Joint ventures, waarin beide partijen gezamenlijke zeggenschap hebben, vallen bijvoorbeeld niet onder de reikwijdte van het huidige artikel 3.11, tweede lid. Mede afhankelijk van het type samenwerkingsverband dat voorkomt in een bepaalde sector kan het onduidelijk zijn of het tweede lid al dan niet van toepassing is. Daarom wordt dit onderwerp gedelegeerd naar ministeriële regeling zodat de regels afgestemd kunnen worden op ontwikkelingen in de markt.